

***(Wettelijk) vertegenwoordiger
en eerste contactpersoon***

Axioncontinuu

wonen, zorg en revalidatie

Bij AxionContinu staat u als de cliënt centraal. Maar voor AxionContinu zijn de mensen om u heen ook belangrijk. Het is voor AxionContinu onmogelijk om met al uw naasten te communiceren, daarom is het handig een contactpersoon te hebben. Wanneer de situatie zich voor doet dat u niet meer zelf kunt beslissen – bijvoorbeeld als gevolg van dementie – dan heeft u een (wettelijk) vertegenwoordiger nodig.

Wie de contactpersoon of vertegenwoordiger voor AxionContinu is en wat zijn/haar rol is, verschilt in situaties waarin u wilsbekwaam of wilsonbekwaam wordt geacht. In deze folder leggen we uit wat een contactpersoon is, wat het verschil is tussen wilsbekwaam en wilsonbekwaam en welke vormen van (wettelijke) vertegenwoordiging er zijn.

Wilsbekwaam

Wanneer u zelf kan beslissen over alle zaken die uw zorg, gezondheid en financiën aangaan, dan bent u wilsbekwaam.

Eerste contactpersoon

AxionContinu wil graag dat iedere wilsbekwame cliënt een eerste contactpersoon heeft aan wie AxionContinu indien nodig (praktische) informatie kan doorgeven. Deze eerste contactpersoon is het aanspreekpunt voor AxionContinu voor uw familie en naasten.

U wijst zelf de eerste contactpersoon aan en geeft daarbij ook toestemming aan AxionContinu om informatie over u te delen met deze eerste contactpersoon. De contactpersoon kan een familielid van u zijn (partner, kind, broer of zus, neef of nicht etc.), maar ook een vriend of buur.

Wat verwachten wij van de eerste contactpersoon?

Met de eerste contactpersoon heeft AxionContinu contact over (praktische) zaken die u aangaan. Hij of zij wordt bijvoorbeeld gebeld als er iets met u aan de hand is en u niet zelf contact kan opnemen met uw familie of naasten. De eerste contactpersoon deelt in dat geval informatie met de rest van de familie en/of naasten.

In uw elektronisch zorgdossier wordt vastgelegd wie de eerste contactpersoon is. Daarnaast wordt een tweede en eventueel derde contactpersoon vastgelegd, voor het voorkomende geval dat de eerste contactpersoon bijvoorbeeld vanwege vakantie of ziekte niet beschikbaar is. Overigens is de rol van eerste contactpersoon niet wettelijk vastgelegd. Er zijn daarmee geen rechten voor mensen die deze rol vervullen.

Vertegenwoordiging regelen

Zolang u nog goed zelf kunt beslissen, is het verstandig om tijdig het gesprek te voeren over hoe u uw vertegenwoordiging wilt regelen voor het geval u in de toekomst wilsonbekwaam zou worden op zaken die uw gezondheid en/of financiën aangaan. Dit kan onduidelijke situaties voorkomen.

Wilsonbekwaam

Iedereen is wilsbekwaam, tenzij door een deskundige is vastgesteld dat iemand voor een bepaalde beslissing wilsonbekwaam is. Iemand kan wilsonbekwaam worden verklaard als hij de informatie die hij nodig heeft om besluiten te maken niet (meer) kan begrijpen en afwegen. Iemand is ook wilsonbekwaam als hij niet kan overzien wat de gevolgen van zijn besluit zijn, of niet in staat is om een besluit te nemen.

Wilsonbekwaam ‘ter zake’

Wilsonbekwaamheid is niet aan gekoppeld een aandoening. Iemand met dementie, een verstandelijke beperking of een psychiatrische stoornis is niet automatisch wilsonbekwaam. Dit wordt per situatie beoordeeld. Daarom wordt er ook gesproken over wilsonbekwaamheid ‘ter zake’.

(Wettelijk) vertegenwoordiger

De vertegenwoordiger – de naam zegt het al – vertegenwoordigt de wilsonbekwame cliënt op die onderwerpen waarover iemand niet meer zelf kan beslissen.

Wie kunnen voor zorginhoudelijke zaken optreden als (wettelijk) vertegenwoordiger?

1. Echtgenoot, geregistreeerde partner of andere levensgezel,
aangewezen door de cliënt. Er is geen bewijs nodig.

Als deze er niet is of niet als vertegenwoordiger kan of wil optreden:

2. Ouder, kind, broer, zus, grootouder of kleinkind,
aangewezen door de cliënt. Er is geen bewijs nodig.

Als deze er niet is of niet kan of wil optreden:

3. Schriftelijk gemachtigde

Dat kan iedereen zijn: familie of geen familie. De cliënt kan vóór hij of zij wilsonbekwaam wordt, zelf bepalen wie hij machtigt.

Dit kan bijvoorbeeld vastgelegd worden in een schriftelijke volmacht of in een door de notaris opgesteld levenstestament.

Als deze er niet is of niet als wettelijk vertegenwoordiger optreedt:

4. Mentor of curator aangewezen door de rechter

Een mentor gaat over persoonlijke zaken. Een curator gaat over persoonlijke en financiële zaken. Van beide is een bewijs nodig. Curatele is de meest vergaande vorm van vertegenwoordiging en komt weinig voor. De combinatie mentor en bewindvoerder (de laatste gaat over financiële zaken) is meestal afdoende.

Een eerste contactpersoon is vaak een partner of ander familielid. Dit is geen (wettelijke) vertegenwoordiger tenzij hij/zij zo door u benoemd is. Er is geen bewijs nodig.

Wat verwachten wij van de (wettelijk) vertegenwoordiger?

De (wettelijk) vertegenwoordiger ondersteunt u bij het nemen van beslissingen over uw zorg en behandeling en/of financiën zover u dat zelf niet meer kunt. De (wettelijk) vertegenwoordiger heeft recht op informatie en inzage in uw dossier. Dit geldt niet voor de bewindvoerder; die heeft alleen zeggenschap over financiële zaken.

De (wettelijk) vertegenwoordiger handelt altijd in uw belang en betreft u zoveel mogelijk bij alle beslissingen.

Voor de goede orde: er kan slechts één (wettelijk) vertegenwoordiger worden aangesteld – behalve als het gaat om de combinatie tussen mentor (gezondheid) en bewindvoerder (financiën). De (wettelijk) vertegenwoordiger handelt namens u. Dit betekent ook dat deze persoon aanwezig is bij de officiële overleggen zoals het multidisciplinair overleg of de zorgplanbespreking.

(Wettelijk) vertegenwoordiging vastgelegd

AxionContinu legt in uw zorgdossier vast wie de (wettelijk) vertegenwoordiger is en in welke rol (mentor of partner of kind etc.). Er is geen bewijs nodig voor het de rol van vertegenwoordiger door partner of levensgezel, ouder, broer, zus, kind of kleinkind. Het bewijs voor mentor-, curator- of bewindvoerderschap of voor schriftelijk gemachtigde moet worden overlegd en wordt opgenomen in uw zorgdossier.

Ondersteuning AxionContinu

U of uw familie kan zelf het initiatief nemen om de vertegenwoordiging goed te regelen via de notaris of rechter. AxionContinu kan u desgewenst ondersteunen in dit traject. Vraag uw zorgmedewerker bij wie u hiervoor terecht kunt.

Mentorschap, bewindvoering of curatele regelen

Op de website van de Rijksoverheid kunt u meer informatie vinden over de aanvraag, taken en kosten van curatele, bewind en mentorschap. Kijk op www.rijksoverheid.nl en zoek op 'mentorschap'.

In de praktijk

Het hangt dus van uw persoonlijke situatie af wie uw (wettelijk) vertegenwoordiger is of zal zijn. Hoe gaat dat in de praktijk?

Cliënt met familie

In de meeste situaties heeft de cliënt familie. Eén van de familieleden is dan meestal de vertegenwoordiger. Alleen dit familielid kan dan de beslissingen nemen.

Cliënt zonder familie of relaties

Heeft een cliënt geen familie of is er geen familielid dat in aanmerking komt om vertegenwoordiger te zijn, of is er niemand gemachtigd, dan vraagt AxionContinu bij de rechter een mentor aan voor de cliënt. Dat gebeurt in nauw overleg met de cliënt.

(Wettelijk) vertegenwoordiger en/of eerste contactpersoon

Naast een (wettelijk) vertegenwoordiger kan ook een eerste contactpersoon zijn aangesteld, die het aanspreekpunt is voor familie en andere naasten. Vaak is de vertegenwoordiger ook de eerste contactpersoon. Zo kan een dochter eerste contactpersoon zijn en wordt zij gebeld als er bijvoorbeeld toiletartikelen nodig zijn, terwijl de partner de rol van vertegenwoordiger vervuld en beslissingen neemt op het gebied van zorg en gezondheid.

De rol van eerste contactpersoon is niet wettelijk vastgelegd en biedt daarmee geen rechten zoals het inzagerecht in het zorgdossier of het mogen deelnemen aan het multidisciplinair overleg in tegenstelling tot de mensen die wel de vertegenwoordigersrol vervullen.

Meer informatie?

Meer informatie vindt u op www.goedvertegenwoordigd.nl en kijk op www.rijksoverheid.nl en zoek op 'mentorschap'.

1) Een machtiging opstellen is vormvrij als deze maar schriftelijk is, er een datum opstaat, de cliënt zelf toen hij/zij nog wilsbekwaam was een handtekening heeft gezet en is vermeld staat waarvoor de cliënt iemand heeft gemachtigd (d.w.z. de behartiging van inhoudelijke zaken namens de cliënt). Zie www.goedvertegenwoordigd.nl voor meer informatie en eventuele kosten.

juni 2021

AxionContinu. Optimisten in de zorg.